

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ, Μ.Κ.Ο., ΑΦΕΝΤΙΚΑ ΚΑΙ ΜΠΑΤΣΟΙ Η ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΥΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ

Η είδηση της δολοφονίας του Ρομ Κώστα Κάλο Φραγκούλη σχολιάστηκε στα media για περίπου ένα μήνα. Κάπου τόσο διήρκησαν και οι αντιδράσεις. Η αριστερά φυσικά, μιας και διανύει περίοδο σκληρού προεκλογικού αγώνα, δεν έχασε την ευκαιρία να βγει μπροστά. Και έκανε αυτό που κάνει συνήθως. Έστησε τις πορείες και το περιεχόμενό τους, πλεύρισε τους Ρομά για να τους οριοθετήσει και κατάφερε να θολώσει τα υλικά συμφέροντα του ρατσισμού που βιώνουν. Βέβαια, η πολιτική ατζέντα, όχι μόνο της αριστεράς αλλά και όλων αυτών που ασχολήθηκαν με ζήλο εκείνο τον καιρό με τους Ρομά φαίνεται να ακολουθεί την κρατική επικαιρότητα. Και ας είμαστε ειλικρινείς. Η επικαιρότητα επιβάλλει μνήμη χρυσόψαρου. Το κράτος φροντίζει ώστε η κάθε είδηση να σκάει σαν πυροτέχνημα και να ξεχνιέται μόλις σκάσει το επόμενο. Εμείς όμως από πείσμα και ταξική συνείδηση, επιμένουμε: τι στο καλό είναι τελικά οι Ρομά; Εγκληματικές συμμορίες; Αμετανόητοι «απολίτιστοι»; Ο «Άλλος» του 21ου αιώνα; Ανένταχτοι κοινωνικά; Ο αποδιοπομπαίος τράγος;

Ε λοιπόν, οι Ρομά είναι από αυτούς που βρίσκονται στον πάτο της εργατικής τάξης. Είναι αναγκασμένοι να επιβιώνουν είτε ως εργάτες στην αγροτική παραγωγή, στην ανακύκλωση υλικών και σε λοιπές κακοπληρωμένες εργασίες είτε στο μαύρο εμπόριο όπως τσιγάρα, ουσίες, κ.α. Σε δουλειές δηλαδή πολύ χρήσιμες για το κράτος. Γι' αυτό το λόγο, το ελληνικό κράτος όχι μόνο δεν αγνοεί την ύπαρξή τους, αλλά υλοποιεί για του λόγου τους ένα πολύ σκληρό σχέδιο υποτίμησης και ελέγχου. Προγράμματα κοινωνικής ένταξης των Ρομά και βία. Δύο όψεις του ίδιου νομίσματος.

Προγράμματα κοινωνικής ένταξης των Ρομά

Από το 1996¹ και μετά, οι πολιτικές κοινωνικής ένταξης των Ρομά, με σκοπό -όπως λένε- την βελτίωση των συνθηκών ζωής και την ισότιμη πρόσβαση τους σε εργασία, βασικές υπηρεσίες και εκπαίδευση, γίνονται όλο και πιο συστηματικές. Όλα αυτά τα προγράμματα έχουν στηθεί πολύ καλά επικοινωνιακά, δίνοντας την εντύπωση πως οι κρατικοί μηχανισμοί διακατέχονται από ευαισθησία, φιλανθρωπία και αντιρατσισμό. Όμως, οι κρατικοί μηχανισμοί δεν λειτουργούν έτσι. Όχι λόγω δεξιάς ή αριστερής ιδεολογίας, αλλά επειδή -όπως λέμε εμείς- ο ρόλος του κρά-

τους, όποια κι αν είναι η κυβέρνηση, δεν είναι άλλος από το να διασφαλίζει την ροή του κεφαλαίου, τα συμφέροντα δηλαδή των αφεντικών και να ελέγχει την εργατική τάξη.

Οι δημοτικές αρχές και οι φίλοι τους

Τα ντόπια αφεντικά έχουν μεγάλο κέρδος από όλη αυτή την ιστορία. Μεγάλες κρατικές χρηματοδοτήσεις - μιλάμε για πολλά εκατομμύρια ευρώ! - διοχετεύονται μέσω αυτών των προγραμμάτων στις περιφέρειες και από εκεί στους δήμους. Οι δήμοι που γνωρίζουν πολύ καλά τα υλικά συμφέροντα της κάθε περιοχής, εξασφαλίζουν τον διαμοιρασμό των χρημάτων στα σωστά χέρια, σε εργολάβους μικρών ή μεγάλων έργων στους καταυλισμούς και τους οικισμούς, σε ιδιοκτήτες διαμερισμάτων για την προσωρινή μετεγκατάσταση Ρομά σε αυτά και σε μαγαζάτορες διατεθειμένους να κάνουν τζίρο πουλώντας μεγάλο αριθμό εμπορευμάτων και υπηρεσιών για κάθε εργασία που θα σχεδιαστεί (το αν θα υλοποιηθεί είναι μια άλλη ιστορία). Κάπως έτσι, λοιπόν, φροντίζουν οι δημοτικές αρχές τις σχέσεις τους με τα υλικά συμφέροντα της μεσαίας τάξης. Και κάπως έτσι, βγάζει νόημα ο ρατσισμός όλων αυτών ενάντια στους Ρομά. Γιατί έχουν καταλάβει πολύ καλά πως δημιουργώντας και φέρνοντας στο δημόσιο λόγο ένα «πρόβλημα», στην περίπτωση μας αυτό των Ρομά, θα έρθει και η κρατική «λύση», με τη μορφή συνήθως ζεστού κρατικού χρήματος.

Με τον ίδιο τρόπο θα λειτουργούν στο εξής και τα νέα κρατικά προγράμματα με βάση την Εθνική Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά (ΕΣΚΕ) 2021 - 2030². Και όποιος πέσει στην παγίδα και πιστέψει ότι οι χρηματοδοτήσεις που πρόκειται να δοθούν είτε για νέους ελεύθερους επαγγελματίες Ρομά³ είτε για μετεγκαταστάσεις κάποιων Ρομά σε διαμερίσματα, θα πρέπει να αναρωτηθεί τι θα γίνει όταν τελειώσουν οι εκταμιεύσεις αυτών των προγραμμάτων. Το αυτονόητο είναι ότι αυτοί οι άνθρωποι δεν θα μπορούν να σηκώσουν το βάρος των ενοικίων και των λογαριασμών, κατι στο οποίο η πλειοψηφία της εργατικής τάξης αδυνατεί ούτως ή άλλως να ανταπεξέλθει, καθώς και να συνεχίσουν να εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες. Στην καλύτερη

1. Το 1996 ξεκινά το «1ο Πλαίσιο Εθνικής Πολιτικής Υπέρ Των Ελλήνων Τσιγγάνων» που αποτελεί στην ουσία την πρώτη ενιαία κρατική πολιτική για τους Ρομά. Μέχρι τότε, είχαν προηγηθεί κατά τη δεκαετία του '80 προγράμματα από τη Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης, τα οποία ήταν σποραδικά και μικρότερης εμβέλειας.

2. Μπορείτε να το βρείτε στο: egroma.gov.gr

3. Το πιο πρόσφατο πρόγραμμα έχει την ονομασία: «Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών απασχόλησης νέων ελεύθερων επαγγελματιών ηλικίας 20 έως 44 ετών, που ανήκουν σε περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες όπως οι Ρομά». Τέτοια προγράμματα αναρτώνται κατα καιρούς στο: www.dypa.gov.gr

περίπτωση, θα επιστρέψουν πίσω στους καταυλισμούς ή τους οικισμούς τους. Στην χειρότερη δεν θα βρουν τίποτα όρθιο από την παλιά τους κοινότητα και θα οδηγηθούν στο δρόμο. Σε κάθε περίπτωση, το κράτος θα έχει και πάλι τις συνήθειες χρήσιμες δουλειές για αυτούς...

Οι «καλοθελητές» ΜΚΟ

Βέβαια, εδώ που τα λέμε δεν είναι μόνο οι δημοτικές αρχές και η μεσαία τάξη που βγάζει κέρδος εις βάρος των Ρομά. Είναι και οι ΜΚΟ που με κάθε ευκαιρία κοιτάνε πώς να βάλουν το δάχτυλο στο βάζο με το μέλι. Οι διεθνείς και ντόπιες ΜΚΟ παίρνουν μεγάλο μερίδιο των κονδυλίων για την «ομαλή ένταξη» των Ρομά. Το θέμα όμως δεν είναι μόνο ότι αυτά τα χρήματα δεν φτάνουν ποτέ στα χέρια των «δικαιούχων», όπως διατείνονται οι αριστεροί. Άλλωστε ο ρόλος των ΜΚΟ δεν είναι ούτε να σκύψουν πάνω από τα προβλήματα των Ρομά και να τους βοηθήσουν πραγματικά ούτε να μορφώσουν τα παιδιά τους. Ο ρόλος τους είναι να πειθαρχήσουν εκ των έσω αυτές τις κοινότητες. Οι κοινωνικοί λειτουργοί, οι ψυχολόγοι, οι γιατροί, οι εκπαιδευτικοί, οι δικηγόροι και οι εθελοντές που κυκλοφορούν καθημερινά στους καταυλισμούς και τους οικισμούς καταγράφουν και ελέγχουν συστηματικά τις συνήθειες τους, τους υποχρεώνουν να συμμορφωθούν με τις κρατικές υποδείξεις και αποτρέπουν όσο μπορούν τις αντιδράσεις τους. Το ίδιο δηλαδή που κάνουν και με τους μετανάστες στα camps. Γι' αυτό λοιπόν, παίρνουν τόσα κονδύλια οι ΜΚΟ. Τα εξηγούσαν πολύ ωραία οι σύντροφοι και οι συντρόφισσες μας στην Αθήνα, από το Γενάρη του 2018, τότε που οι ΜΚΟ ήταν ακόμα στα ντουζένια τους.

[...] τα εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ που επενδύονται σε «δομές αντιμετώπισης της φτώχειας» στην ουσία επενδύονται σε δομές επιτήρησης των συμπεριφορών της εργατικής τάξης την εποχή που αυτή δέχεται ολομέτωπη επίθεση. Σε δομές που μας καταγράφουν και μας κατηγοριοποιούν με ένα σωρό κριτήρια, φύλου, υγείας, εθνικότητας, εισοδήματος, νομιμοφροσύνης.⁴

4. «...και παριστάνουν ότι φροντίζουν για την ποιότητα ζωής μας.», Antifa Xalandri. Προκήρυξη που μοιράστηκε με αφορμή τα Κέντρα Κοινότητας Ρομά του Δήμου Χαλανδρίου, Γενάρης 2018

Η βία και η γκετοποίηση

Οι πολιτικές ένταξης των Ρομά στην κοινωνία που είναι σκέτη δημόσια τάξη πάνε πακέτο με την παραδοσιακή και διαχρονική δημόσια τάξη, τους μπάτσους. Η κρατική καταστολή που στοχεύει στους Ρομά δεν σκοπεύει να πατάξει την παρανομία και το έγκλημα, αλλά να ελέγξει τη βιομηχανία του εγκλήματος και το πώς διανέμεται το κέρδος αυτού του κεφαλαίου. Οι ασταμάτητοι έλεγχοι πέριξ των περιοχών που ζουν οι Ρομά, οι μπουκές και τα ψαχτήρια στα σπίτια τους, οι καταδίωξεις και οι σφαίρες εναντίον τους, είναι όλα ο τρόπος που το κράτος υπενθυμίζει στους Ρομά το ποιος κάνει κουμάντο. Το έγκλημα και η παρανομία είναι εργασία οργανωμένη από το κράτος και αυτό και μόνο αυτό θέτει τους όρους του.

Όλος αυτός ο έλεγχος και η πειθάρχηση δεν θα γινόταν τόσο εύκολα χωρίς το γκέτο. Το βλέπουμε και από τον τρόπο που οι μπάτσοι ελέγχουν καθημερινά τις περιοχές των Ρομά. Το είδαμε και κατά τη διάρκεια των lockdown που οι καταυλισμοί και οι οικισμοί τους αντιμετωπίσαν την πιο σκληρή καταστολή. Ολόκληρες περιοχές⁵ όπου κατοικούν αποκλείστηκαν, με τέτοιο τρόπο που τους απαγορεύτηκε να μετακινούνται σε άλλες, αναγκάστηκαν σε μαζικά τεστ, καραντίνες και απολυμάνσεις. Με τον ίδιο τρόπο, αναγκάζονται μέχρι και σήμερα σε μαζικούς εμβολιασμούς και ιατρικές εξετάσεις.

Βέβαια, το γκέτο εξυπηρετεί και άλλους σκοπούς. Το ελληνικό κράτος εδώ και πολλά χρόνια έχει αναγκάσει τις κοινότητες των Ρομά να ζουν απομονωμένα σε καταυλισμούς και οικισμούς, σε πολύ συγκεκριμένες περιοχές. Κοντά σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις, για να δουλεύουν ως εργάτες γης, κοντά σε βιομηχανικές ζώνες για να συλλέγουν ανακυκλώσιμα μέταλλα. Έτσι, εκμεταλλεύονται την υποτιμημένη εργασία τους τα αφεντικά της γης και των βιομηχανιών. Και όταν δεν υπάρχει πια ανάγκη για εκμετάλλευση τους στην περιοχή όπου ζουν, όλως τυχαίως εμφανίζεται ένας δήμαρχος που

5. Ολόκληροι οικισμοί και καταυλισμοί Ρομά (Νέα Σμύρνη Λάρισας, Νομισματοκοπείο Χαλανδρίου, Δύστο Ευβοίας, Ασπρόπυργος, Ελευσίνα και Μάνδρα Αττικής, κ.α.) μπήκαν σε καραντίνα! Για περισσότερα διαβάστε το «Μυθολογίες της κρίσης (μέρος 3ο): επιχειρηματικά πάρκα και Ρομά- το lockdown της Δυτικής Αττικής», από την μπροσουρά «Ένα ασυνήθιστο τέλος» της ομάδας Black Box (2022).

τους διώχνει και κατεδαφίζει τα σπίτια τους⁶. Βέβαια, δεν θα αποφασίσουν μόνοι τους που θα ζήσουν μετέπειτα αλλά θα μετακινηθούν κάπου αλλού, με εκ νέου κρατική εντολή βάσει πολεοδομικού σχεδιασμού, εκεί όπου ντόπια αφεντικά θα έχουν ανάγκη από φθηνά εργατικά χέρια.

Τι είναι τελικά οι Ρομά;

Στο σκηνικό κρίσης και πολέμου που μαίνονται στην παγκόσμια σκακιέρα, το ελληνικό κράτος ξέρει πολύ καλά πως όσο πιο αποτελεσματικά πειθαρχεί την εργατική τάξη του τόσο πιο ανταγωνιστικό γίνεται απέναντι στα υπόλοιπα κράτη. Οι Ρομά που βρίσκονται στον πάτο της εργατικής τάξης και με σκοπό να αναγκαστούν να μείνουν εκεί και να συνεχίσουν να κάνουν υποτιμημένες ή τις πιο επικίνδυνες δουλειές, αντιμετωπίζουν τις σκληρότερες μορφές αυτής της πειθαρχίας. Μια πειθαρχία που έχει μέσα προγράμματα ενσωμάτωσης, δημοτικές αρχές, αφεντικά, μεσαία τάξη, ΜΚΟ και μπάτσους. Όλοι σύσσωμοι εναντίον τους. Δεν μας είναι δύσκολο να καταλάβουμε, λοιπόν, ότι οι Ρομά μια χαρά ενσωματωμένοι είναι στην κοινωνία και κυρίως στις ανάγκες του κράτους.

Εμείς, αυτό που μένει να θυμόμαστε για να κατανοούμε την πραγματικότητα, είναι πως όλοι αυτοί που στρέφονται ενάντια στους Ρομά, διαχρονικά στρέφονται και εναντίον μας. Οι δημοτικές αρχές και η μεσαία τάξη στις γειτονιές μας, είναι αυτοί που φωνάζουν για δημόσια τάξη και έλεγχο, χαλάνε τις καβάρτζες μας και στήνουν στη θέση τους αποστειρωμένα πάρκα, σβήνουν τις ταγκιές και τα συνθήματά μας. Τα αφεντικά μας εκμεταλλεύονται όσο περισσότερο μπορούν και μας φέρονται σαν να είμαστε δούλοι τους. Οι γιατροί, οι κοινωνικοί λειτουργοί, οι εκπαιδευτικοί και λοιποί ειδικοί «ανθρωπιστικού» περιεχομένου δεν χάνουν ευκαιρία να προβληματοποιήσουν τη νεολαία της εργατικής τάξης, τις συνήθειες μας, να πάρουν μέρος σε «προγράμματα για την αντιμετώπισή μας», με σκοπό να μας πειθαρχήσουν στις κρατικές εντολές. Και να μη ξεχνάμε πως οι ίδιοι μπάτσοι που τριγυρνούν στα πάρκα και στις πλατείες των γειτονιών μας είναι οι ίδιοι μπάτσοι που σημάδεψαν και σκότωσαν τον Κώστα Κάλο Φραγκούλη.

6. [typosthes.gr](https://www.typosthes.gr), Θεσσαλονίκη: Μετεγκατάσταση του οικισμού Ρομά από τα Τσαϊρία, 31/10/2019